

Populaire goeroe valt van voetstuk

KOERT VAN DER VELDE

AMSTERDAM

De Indiase goeroe Sai Baba, in de jaren negentig uiterst populair in het Westen, verliest de afgelopen weken en maanden op grote schaal aanhangers. Op internet regent het inmiddels klachten over met name zijn seksueel gedrag.

Dat Sai Baba geen God is, zoals hij zelf beweert, maar pedofiel en goochelaar, was bij wie het wilde weten al bekend. Maar dat de swami onverzadigbaar is, en in de loop der jaren wellicht honderden jongens en mannen heeft misbruikt is nieuw.

Dankzij internet breidt de lijst ontboezemingen van slachtoffers dagelijks uit. En wie de getuigenissen over seksueel misbruik nog niet kan geloven, kan op internet een filmpje bekijken waaruit blijkt dat de heilige goochelt in plaats van tovert. Sai Baba heeft zijn volgelingen inmiddels verboden via internet kennis te nemen van de kritiek.

Nederland telt dertig regionale groepen van aanhangers. Duizenden New Age-sympathisanten zien hem als avatar, een incarnatie van God. Hoeveel aanhangers er precies zijn weggelopen is niet bekend, wel dat het tijdschrift Sathya Sai-nieuws, voor de harde kern, in een halfjaar achthonderd van de bijna drieduizend abonnees heeft verloren.

Overal in Europa en Amerika vallen groepen uit elkaar en sluiten afdelingen. Sai Baba moet voor de rechter, roepen de verbitterde afvalligen. Sai Baba test zijn aanhangers opdat de zwakke gelovigen afhaken, verdedigen de blijvers.

Dat Sai Baba ooit in India voor de rechter zal verschijnen is onwaarschijnlijk. De goeroe heeft ook in India groot gezag, en heeft veel aanhangers binnen het politieke establishment en de gerechtelijke macht.

MEER NIEUWS OP PAGINA 14

Trouw 06-09-2000, Pagina 14

De ondergang van een goeroe

Sai Baba

Als een vader en een moeder was hij voor me' 'Die negativiteit hoort bij het tijdsgewricht'

KOERT VAN DER VELDE

'Welkom bij de club der rouwenden', e-mailt ex-Sai Baba-devotee (vereerder) Leo, aan nieuwe lotgenoten. Hij wil zijn naam niet in de krant. „Voor mij is het nu een week dat ik ex ben, en dat na elf jaar.' Naar aanleiding van alle geruchten die hij hoorde, nam hij ondanks Sai Baba's verbod een kijkje op internet. „Schokkend was het. Ik kon het niet meer afdoen als een complot van negatieve krachten en teleurgestelde devotees.' Hij is nu in de rouw. „Baba was niet alleen mijn vader en moeder maar ook de grondlegger van mijn wereldbeeld. Ik heb al zijn foto's verscheurd.'

Honderden Nederlandse gelovigen hebben net als hij de afgelopen maanden hun Sai Baba-foto's van de muren gescheurd en zijn boeken weggegooid. Het aantal getuigenissen op internet groeit, van gewone aanhangers, maar ook van 'hooggeplaatsten' die Sai Baba goed kennen. Steevast trok de swami hun broek omlaag en betastte hun geslachtsdelen. Sommigen werden gedwongen tot orale seks. Wie Sai Baba onder vier ogen mag ontmoeten is een geluksvogel. Duizenden moeten genoegen nemen met de vluchtige aanblik van de godheid wanneer hij de zegen geeft.

Rananda van Kralingen, die sinds een maand met Sai Baba heeft gebroken, snapt wel waarom het zolang geheim kon blijven. „De meeste misbruikte mannen zijn volwassen en hetero, en schamen zich rot. Pas nu anderen met hun ontboezeming komen, volgen er meer.'

Voor het landelijk bestuur was de snel afkalvende achterban aanleiding een brief uit te doen gaan. De teleurgestelde afhakers 'proberen het goddelijk handelen met menselijke maatstaf te meten', stelt een brief van 8 augustus aan de plaatselijke coördinatoren. „Swami zegt voortdurend dat tussen Hem en Zijn devotee geen mensen met boodschappen optreden. We hebben een directe lijn naar God.' Daarom moeten zijn aanbidders geen boodschap hebben aan de beschuldigingen, stelt de leiding in Nederland. Sai Baba is de vleesgeworden God, en kan dus niets fouts doen.

Rananda van Kralingen, die probeert het verzet tegen Sai Baba in Nederland te organiseren, zegt verontwaardigd: „Volgens de leiding moet je alleen naar jezelf kijken. Een gemakkelijke strategie om je kop in het zand te steken voor alle narigheid die Sai Baba bij anderen aanricht.'

Van Kralingen heeft samen met andere ex-volgelingen een brief gestuurd naar alle hun bekende aanhangers van Sai Baba. Daarin roepen ze hen op toch naar de video te kijken waarop duidelijk is te zien dat Sai Baba niet tovert maar trucs uithaalt. „Veel vriendschappen gaan kapot, de stress is om te snijden, bij afhakers én blijvers', schrijven zij.

Spiritueel coördinator Wim Goedbloed, trouw aan Sai Baba, zegt geen tijd te hebben gehad om de video op internet te bekijken. „Het is zo oud als de weg naar Rome: wat je ziet is een weerspiegeling van wat in jezelf leeft.' Goedbloed heeft de brief ongeopend teruggestuurd. „De energie voelde niet goed, ik heb er geen behoefte aan, en neem dus geen positie in.'

Nu bij velen de schellen van de ogen vallen, komt ook de waarheid rond Sai Baba's toverkunsten beetje bij beetje naar voren. De gouden horloges en edelstenen die Sai Baba zou 'materialiseren' (uit het niets zou creëren) blijken bij nadere inspectie tot de categorie prullaria te behoren. De winkels waar de Sai Baba-organisatie deze zaken laat inkopen, zijn ontdekt.

Een voormalige hoge Sai Baba-aanhanger uit Australië beschrijft op internet zijn verbazing toen hij zag dat de horloges die hij op Baba's verzoek had meegenomen, later door de swami 'gematerialiseerd' werden en aan gelovigen werden weggegeven.

De verontrusten schrijven in hun brief aan hun voormalige geloofsgenoten: „Velen zijn bang te worden beschuldigd van 'te weinig geloof' en zien het als verraad aan baba. We beseffen dat het een enorme klap is om te ontdekken dat je God een ordinaire crimineel en een zeer actieve pedofiel is.'

Coördinator Goedbloed sluit niet uit dat Sai Baba soms aan de geslachtsdelen van zijn mannelijke aanhangers zit, maar dat doet hij dan zuiver en alleen uit barmhartigheid. „Er komen mensen naar hem toe die zwaar seksueel gefrustreerd zijn. Sai Baba doorbreekt hun obsessie door hun chakra, energiepunt, tussen anus en penis te openen, zodat de kundalini-energie weer kan doorstromen.' Maar de swami geneest natuurlijk niet op commando. De 'hetze' is volgens Goedbloed te wijten aan de teleurstelling van gelovigen die niet van de baba kregen waarop zij hoopten.

Matthijs van der Meer voelde zich zeven jaar geleden al slachtoffer van Sai Baba's handastelijkheden en verliet daarop de beweging. „Toen wilde niemand luisteren, maar nu is er internet en blij ik niet de enige te zijn. Jongens en mannen van zeven tot dertig kunnen, mits ze er goed uitzien, rekenen op speciale aandacht van Sai Baba. Hij is gek op een lichte huidskleur en blauwe ogen.'

Van der Meer begrijpt wel waarom vele mondige volwassen mannen zich door deze man lieten pakken. „Voor mijn gevoel had ik geen keus: ik kon toch moeilijk kiezen God niet te volgen?' schrijft hij in het New Age-tijdschrift Spiegelbeeld van volgende maand. „De acute ontredde die daarbij bezit van me nam zal me levenslang bijblijven.'

Volgens Wim van Dijk, auteur van een boek over Sai Baba, heeft iemand als Van der Meer niets van Sai Baba begrepen. „Het heeft niets met seks te maken. Baba is volkomen vrij van gedachten die aan zintuigen zijn verbonden. De gehele schepping ligt in de palm van zijn hand. Daarom heeft hij geen behoeften en geen verlangens.'

Joke Broeke van de Sai Baba-tempel in Lelystad erkent dat baba seks heeft met jongens. „Laatst kwam er een jongen in de tempel die een gestoorde relatie met zijn vader had. Die had hem nooit met seksualiteit bekendgemaakt. Dat heeft Sai Baba toen gedaan. Met olie heeft baba zijn penis ingewreven, en die jongen heeft dat als zeer liefdevol ervaren. Nu is hij in balans en heeft hij zelfs een stabiele relatie.'

Dat sommige mannen baba's vrijpostigheid als misbruik ervaren, snapt Broeke ook. „Die negativiteit mag er zijn, hoort bij dit tijdsgewricht van transformatie. Het is nodig en goed.'

Schrijnend zijn de berichten over ontucht door Sai Baba met Indiase jongens. De Sai Baba school in het plaatsje in Zuid-India waar de ashram is gevestigd zou voornamelijk dienen als toeleveringsbedrijf van jongetjes. Ex-Sai-Baba-aanhangers hebben al verschillende verklaringen van slachtoffers verzameld. Een dokter in Delhi heeft verklaard een jongen van zeven te hebben behandeld met een uitgescheurde anus. De jongen was de dag ervoor bij Sai Baba op audiëntie geroepen.

Door de lawine aan verklaringen beginnen stukjes onopgehelderd verleden op hun plaats te vallen. De aanval op Sai Baba in 1993 bijvoorbeeld, waarbij vier scholieren van de Sai Baba-school door de politie werden doodgeschoten. Wellicht waren de vier op wraak uit omdat zij zich door baba bezoedeld en vernederd voelden. De Sai Baba-organisatie heeft altijd gezegd dat de vier jongens jaloers waren omdat zij bij Sai Baba uit de gunst waren geraakt.

Joke Broeke: „Er komt een wereldwijde transformatie van liefde aan. Het is een natuurwet dat zoiets positiefs ook negatieve krachten oproept. Dat is prima, dat mag er zijn.' Dat de Unesco vanwege de vele beschuldigingen een conferentie later deze maand in Sai Baba's ashram heeft afgeblazen, is voor haar nieuw, maar brengt haar niet aan het twijfelen. „Ook dat is dus prima, past bij deze tijd.'

De meeste afgehaakte Sai Baba-aanhangers hebben hun voormalige idool nog niet helemaal van zijn heilige aureool ontdaan. Wellicht speelt Sai Baba inderdaad een belangrijke rol in de nieuwe tijd, schrijft Leo in zijn verklaring. „Ik geloof ook niet dat al zijn wonderen trucs zijn. Dat betekent dat hij wel heel iets anders kan zijn, zoiets als de Antichrist bijvoorbeeld. Daarvan wordt gezegd dat hij alle wonderen kan doen, en verkondigt dat hij God is.'